

ALGEMENE VOORWAARDEN VAN INKOOP EN ONDERAANNEMING

I ALGEMEEN GEDEELTE

Artikel 1 Definities

- 1.1. In deze algemene voorwaarden wordt verstaan onder:
- "VORM": VORM Bouw B.V. of transVORM B.V., de aannemer-gebruiker van deze algemene voorwaarden van inkoop en onderaanneming.
  - "Onderaannemer": de wederpartij van VORM rechtspersoon of natuurlijk persoon, die schriftelijk dan wel anderszins de toepasselijkheid van deze algemene voorwaarden van inkoop en onderaanneming heeft aanvaard. Voor Onderaannemer dient zonodig leverancier gelezen te worden.
  - "Overeenkomst": de Overeenkomst van Inkoop en Onderaanneming van VORM, die tussen VORM en Onderaannemer tot stand komt of is gekomen.
  - "Principaal": de opdrachtgever volgens de hoofd-aannemingsovereenkomst.
  - "Bouwdirectie": de directie volgens de hoofd-aannemingsovereenkomst.
  - "Uitvoerder": een door VORM aangewezen natuurlijk persoon die ter zake de uitvoering van het werk beslissingsbevoegd is met de functie 'bedrijfsleider', 'projectleider' of 'Uitvoerder'.
  - "Oplevering": het moment c.q. de momenten waarop het aan Onderaannemer opgedragen werk, na uitvoering en opmerking daarvan door VORM is goedgekeurd.
  - "Onderhoudstermijn": de periode van het in een aanvaardbare conditie houden van het geleverde teneinde de gevraagde mate van functionaliteit te borgen, zijnde de periode voor het ingaan van de garantietermijn.

Artikel 2 Toepasselijkheid

- 2.1. Deze algemene voorwaarden van inkoop en onderaanneming zijn van toepassing op en maken onderdeel uit van alle aanbiedingen en overeenkomsten tussen VORM en Onderaannemer.
- 2.2. De algemene voorwaarden van Onderaannemer zijn niet van toepassing en worden nadrukkelijk van de hand gewezen.
- 2.3. Slechts indien partijen zults uitdrukkelijk en schriftelijk overeenkomen, kan van deze algemene voorwaarden van inkoop en onderaanneming worden afgeweken. De overige bedingen uit de algemene voorwaarden van inkoop en onderaanneming van VORM blijven alsdan onverminderd van toepassing.
- 2.4. Naast deze Algemene Voorwaarden van Inkoop en Onderaanneming zijn de Uniforme administratieve voorwaarden voor de uitvoering van werken en van technische installatiewerken 2012 (UAV 2012) van toepassing.

Artikel 3 Het Werk

- 3.1. De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd conform de in de Overeenkomst genoemde stukken, nota's, de staten van aanvulling of wijziging, de tekeningen, de voortgang van het werk, alles in overleg met de Uitvoerder.
- 3.2. Onderaannemer is verplicht te voldoen aan alle in de Overeenkomst met toebehoren en de door de wet en overheid in het algemeen en Bouwtoezicht in het bijzonder gestelde en te stellen eisen.
- 3.3. Onderaannemer is verantwoordelijk voor de vereiste constructies en de kwaliteit van de te leveren en aan te brengen materialen. Indien geconstateerd wordt dat niet aan de gestelde eisen wordt voldaan, dan moeten deze materialen op eerste aanzegging en onverwijld worden vervangen door materialen die wel aan de eisen voldoen.
- 3.4. Ingeval van strijdigheid tussen de bij of in de opdracht van toepassing verklaarde administratieve en technische voorwaarden en bedingen geldt de volgende rangorde, waarbij de voor Onderaannemer zwaarste voorwaarden altijd leidend zijn:
- a. De Overeenkomst;
  - b. Projectspectifieke projectdocumenten VORM*;
  - c. Projectspectifieke projectdocumenten Principaal*;
  - d. Deze algemene voorwaarden van inkoop en onderaanneming;
  - e. Van toepassing verklaarde uitvoeringsvoorwaarden van het onderdeel;
  - f. De UAV 2012.

* Inclusief de bijbehorende bijlagen en de bepalingen van het bestek in verband waarmee de overeenkomst wordt gegeven, alsmede eventuele aanvullingen op het bestek VORM en Onderaannemer hebben wat betreft het door Onderaannemer uit te voeren onderdeel ten opzichte van elkaar dezelfde rechten en verplichtingen als de Principaal en VORM ten opzichte van elkaar.

Artikel 4 Aanbieding en Overeenkomst

- 4.1. VORM verzoekt aan Onderaannemer, conform de aanvraag van VORM, haar een aanbieding te doen voor de door Onderaannemer aan VORM te leveren diensten en/of zaken. Het aanvragen van een aanbieding is altijd vrijblijvend voor VORM.
- 4.2. Onderaannemer garandeert dat de aanbieding(en) die hij in het kader van de Overeenkomst heeft gedaan, op rechtmatige wijze tot stand is (zijn) gekomen en meer in het bijzonder dat deze aanbidding(en) tot stand is (zijn) gekomen zonder overeenkomst of ondertijd afgestemde gedragingen met medeaanbieders, onderaannemers en/of andere derden die ertoe strekken of hebben gestrekt of ten gevolge hebben of hebben gehad dat de mededinging onrechtmatig is of wordt verhindert of beperkt en/of prijzen daardoor onrechtmatig zijn of worden verhoogd.
- 4.3. Onderaannemer doet zijn aanbidding gestand gedurende een minimale termijn van zes weken. In het geval Onderaannemer zijn aanbidding doet in het kader van deelname aan een aanbestedingsprocedure door Principaal of voor de calculatieafdeling van VORM, dan doet Onderaannemer zijn aanbidding gestand tot een half jaar na de gunning van het werk door Principaal aan VORM.
- 4.4. Handmatig aangebrachte wijzigingen, doorhalingen en/of aanvullingen in de tekst van de Overeenkomst en door Onderaannemer buiten de bijlage van de Overeenkomst toegevoegde documenten zijn op geen enkele wijze rechtsgeldig, behalve indien dit door VORM rechtsgeldig bevestigd is.
- 4.5. Indien de overeenkomst niet gelijktijdig is ondertekend maar per post aan Onderaannemer is verstrekt, dan dient Onderaannemer bij akkoord de door VORM ondertekende overeenkomst ongewijzigd en ondertekend aan VORM te retourneren binnen 14 dagen na datum verzending van de Overeenkomst. Indien Onderaannemer in gebreke blijft binnen de hierboven gestelde termijn de overeenkomst te retourneren en binnen die termijn geen bezwaar aantekent tegen de inhoud daarvan, dan wel met de uitvoering van de overeenkomst is begonnen, wordt de overeenkomst geacht te zijn aanvaard.
- 4.6. De technische en administratieve bepalingen van het bestek en uit de Overeenkomst, de daarbij behorende tekeningen, proefs-verbaal en/of staat van aanwijzing, toelichtingen en aanvullingen zijn door VORM bij de aanvraag ter beschikking gesteld aan Onderaannemer en liggen bovendien voor Onderaannemer altijd bij VORM ter inzage. Onderaannemer heeft bovendien inzage gehad in het bestek en alle tekeningen en ter zake relevante bescheiden en alle overige door hem gewenste inlichtingen verstrekt.

Artikel 5 Opschortende en ontbindende voorwaarden

- 5.1. Overeenkomsten worden tenminste onder de volgende opschortende en bij niet in vervulling gaan ontbindende voorwaarden gesloten:
- Principaal en VORM besluiten definitief het project doorgang te laten vinden;
  - Onderaannemer wordt door Principaal goedgekeurd;
  - Overeenkomst is getekend door tekenbevoegde functionarissen.
- 5.2. Mocht één van de ontbindende voorwaarden van toepassing zijn, dan vervalt de Overeenkomst indien VORM daarop een beroep doet, zonder dat Onderaannemer daar enige rechten kan doen gelden of enige compensatie kan vorderen bij VORM.
- 5.3. VORM heeft het recht de Overeenkomst zonder rechterlijke tussenkomst ontbonden te verklaren:
- a. Indien Onderaannemer de bedrijfsuitoefening staakt, een aanvraag tot surséance van betaling indient, de VSNP of Onderaannemer van toepassing wordt verklaard, of Onderaannemer in staat van faillissement wordt verklaard.
  - b. Indien de hoofd-aannemingsovereenkomst wordt beëindigd of geschorst voor de duur van meer dan drie maanden.
  - c. het niet nakomen van afspraken / gevraagde kwaliteiten / bezetting op het werk e.d., na deugdelijke ingebrekestelling en met een redelijke termijn.
- Alles onverminderd het recht van VORM op vergoeding door Onderaannemer van de schade, kosten en rente die zij hierdoor lijdt.

Artikel 6 Meer- en minderwerk / verrekenbare hoeveelheden

- 6.1. De aanneemsom is vast voor de duur van het werk, tenzij anders overeengekomen in de Overeenkomst.
- 6.2. In geen geval zullen als meerwerk of bijgekomen werk worden beschouwd en door VORM worden betaald, werkzaamheden die redelijkerwijs moeten worden aangemerkt als tot het werk behorend, teneinde het werk overeenkomstig de aard en de bedoeling van de opdracht en overeenkomstig de aan goed en deugdelijk werk vast te stellen eisen te kunnen opleveren.
- 6.3. Onderaannemer heeft geen recht op betaling van meerwerk indien VORM dit niet betaald krijgt van de Principaal.
- 6.4. Meer- en/of minderwerk, voortvloeiende uit een bespreking of ontvangst van nieuwe gegevens, moet uiterlijk 14 kalenderdagen na het bekend worden van de nieuwe informatie worden aangemeld om door VORM in overweging genomen te kunnen worden. Melding van meer- en/of minderwerk dient altijd schriftelijk te geschieden, een en ander met opgave van de consequenties in tijd en geld.
- 6.5. Uitvoering van meer- en/of minderwerk kan alleen plaatsvinden na schriftelijke opdracht van VORM. Facturering zal geschieden na uitvoering van de werkzaamheden en alleen bij schriftelijke goedkeuring door de Uitvoerder. Als Onderaannemer dergelijke werkzaamheden start zonder schriftelijke opdracht van VORM, kan Onderaannemer geen aanspraak maken op betaling en heeft VORM het recht op vergoeding van eventuele schade.
- 6.6. Onderaannemer dient zich te onthouden van het doen van prijsopgaven of aanbiedingen aan Principaal, anders dan met toestemming van VORM.
- 6.7. Voor verrekenbare hoeveelheden - indien overeengekomen - worden de opgegeven eenheidsprijzen gehanteerd. De verschillende eenheidsprijzen en uurloons dienen bij VORM bekend te zijn ten tijde van het sluiten van de Overeenkomst van inkoop en onderaanneming.
- 6.8. Verrekenbare hoeveelheden - indien overeengekomen - zal Onderaannemer samen met de Uitvoerder bepalen door opmeting in het project en/of van de werktekeningen. Slechts de in het project gemaakte netto hoeveelheden worden verrekend. Bij de laatste betalingstermijn, of indien eerder door VORM verlangd, zal Onderaannemer een ondertekende gespecificeerde staat van verwerkte verrekenbare hoeveelheden indienen, die voorzien moet worden van de handtekening van de Uitvoerder.
- 6.9. Wijzigingen worden kosteloos doorgevoerd door Onderaannemer totdat een sluitingstermijn schriftelijk is vastgesteld. Onderaannemer is verantwoordelijk voor het initiëren van het vaststellen van de sluitingstermijn. Als er geen sluitingstermijn is vastgesteld zijn de gevolgen bij een verplaatsing voor rekening van Onderaannemer.

Artikel 7 Uitvoering door derden

- 7.1. Onderaannemer is niet bevoegd het werk of een deel daarvan door een derde (onderaannemer) te laten uitvoeren, dan na uitdrukkelijk van VORM en eventueel de bouwdirectie verkregen schriftelijke goedkeuring. Onderaannemer verplicht zich al datgene wat met VORM is overeengekomen van toepassing te verklaren in de overeenkomst met genoemde derde.
- 7.2. Onderaannemer is verplicht op eerste verzoek een kopie van zijn contract met de derde (onderaannemer) aan VORM te verstrekken. Onderaannemer draagt hierbij aan VORM over c.q. verbindt zich op eerste verzoek aan VORM over te dragen, al zijn rechten en aanspraken, onder andere die op garantie en/of schadevergoeding, op de derde(n) ter zake.
- 7.3. Het is aan Onderaannemer verboden zijn uit de Overeenkomst met VORM voortvloeiende vorderingen zonder schriftelijke toestemming van VORM aan een derde te cederen, te verpanden, onder welke titel dan ook in eigendom over te dragen of te bezwaren.

Artikel 8 Aanvang en Oplevering van het werk

- 8.1. Onderaannemer zal met de uitvoering van het werk en/of de levering van de zaken een aanvang nemen op het tijdstip, vermeld in de Overeenkomst. Indien in de Overeenkomst geen datum en/of tijdstip waarop Onderaannemer met de werkzaamheden/leveringen zal aanvangen is vermeld, zal VORM deze bepalen.
- 8.2. De werkzaamheden van Onderaannemer en de start daarvan dienen steeds te worden uitgevoerd, passend in de voortgang van het werk, volgens de door VORM opgestelde leveringsschema's, LEAN-planningen en geheel in overeenstemming met (nadere) afspraken gemaakt met en op aanwijzing van de Uitvoerder.

- 8.3. Vertraging in het werk vanwege een bij Principaal gelegen oorzaak van niet meer dan drie maanden kan een verschuiving van de aanvangsdatum en/of van de planning zonder rechten van Onderaannemer met zich meebrengen, indien VORM zulks wenst.
- 8.4. Indien de vereiste kwaliteit van de geleverde producten/werkzaamheden niet bereikt wordt, zullen de producten/werkzaamheden worden aangemerkt als niet geleverd/uitgevoerd. De kwaliteit van de leveranties en de uitgevoerde werkzaamheden zijn ter goedkeuring van de Bouwdirectie, plaatselijke Nutsbedrijven, VORM en eventuele overheidsdiensten.
- 8.5. De kosten van een kwaliteitskeuring komen ten laste van Onderaannemer ingeval deze zaken het werk door VORM en/of de Principaal en/of de Bouwdirectie van het werk worden afgekeurd.
- 8.6. Inspectie of goedkeuring ontslaat de Onderaannemer niet van enige garantie of aansprakelijkheid.
- 8.7. Onderaannemer nodigt VORM uiterlijk vijf dagen voor de overeengekomen datum van Oplevering uit om het werk op te nemen. Oplevering door Onderaannemer vindt plaats op het moment dat past in de planning die Onderaannemer met VORM is overeengekomen.
- 8.8. Uitgangspunt is opleveren zonder opleverpunten. Mochten toch opleverpunten ontstaan, dan lost Onderaannemer deze binnen 5 werkdagen op na constatering.
- 8.9. Bij Oplevering van het werk zal Onderaannemer in drievoud op papier en tevens digitaal via een USB-stick, geheel bijgewerkte revisietekeningen, instructies, handleidingen aan VORM ter beschikking stellen tezamen met de garantiebewijzen van het geleverde.
- 8.10. Onderaannemer doet afstand van zijn retentierecht en zal bovendien bedingen dat ook zijn onder-onderaanemers en leveranciers daartoe overgaan (, het laatste op straffe van een boete van 5% van de opdrachtsom excl. BTW met een minimum van EUR 25.000).

Artikel 9 Schade en aansprakelijkheid

- 9.1. Onderaannemer is verantwoordelijk en aansprakelijk voor de deugdelijkheid van het door hem verrichte werk en/of de door hem geleverde en/of verwerkte - al dan niet voorgeschreven - materialen.
- 9.2. Voor zover Onderaannemer gebruik maakt van materieel, werktuigen of gereedschappen van VORM of derde(n) (onderaannemer), is hij verantwoordelijk voor een juist gebruik en onderhoud. Voor eventuele beschadigingen en/of diefstal is Onderaannemer aansprakelijk.
- 9.3. Onderaannemer vrijwaart VORM voor elke aansprakelijkheid voortvloeiende uit schade ontstaan in de door Onderaannemer uitgevoerde werkzaamheden voor zover hiervoor geen dekking wordt verleend ingevolge voor het werk afgesloten Construction All Risk verzekering.
- 9.4. Indien Onderaannemer niet voldoet aan zijn wettelijke verplichtingen, zijn contractuele verplichtingen jegens VORM of jegens deze of derden onrechtmatig handelt, is hij aansprakelijk voor alle hieruit voortvloeiende schade, hiermee verband houdende boetes en alle juridische kosten, alle door VORM daadwerkelijk gemaakte buitengerechtelijke en gerechtelijke kosten daarbij inbegrepen, zonder dat enige ingebrekestelling of sommatie is vereist.
- 9.5. Onderaannemer is aansprakelijk voor alle vanwege zijn werkzaamheden opgelegde precario-rechten, ongeacht of deze aan VORM of Onderaannemer worden opgelegd.
- 9.6. VORM is jegens Onderaannemer niet aansprakelijk voor enige indirecte schade, tenzij haar eventuele aansprakelijkheid voor directe schade van Onderaannemer beperkt blijft tot het bedrag van de onderaannemingsom.
- 9.7. VORM is niet aansprakelijk voor schade ontstaan door uitvalten van ter beschikking gesteld hulpmateriaal, stagnaties in de levering van water, stroom e.d., vertraging veroorzaakt door een andere onderaannemer, door bijzondere weersomstandigheden of enige andere vergelijkbare niet aan VORM toerekenbare tekortkoming.
- 9.8. Onderaannemer vrijwaart VORM voor alle aanspraken jegens product-aansprakelijkheid, terzake door Onderaannemer verrichte werkzaamheden en/of leveranties.

Artikel 10 Garanties

- 10.1. Onderaannemer is verplicht op eerste verzoek van VORM de overeengekomen garantie verklaringen ten behoeve van Principaal te verstrekken terzake de door hem aangenomen en uitgevoerde werkzaamheden.
- 10.2. De garantietermijn zal steeds tenminste dezelfde zijn, als die welke door de fabrikant is gegeven c.q. in de branche gebruikelijk is en ten minste gelijk aan de periode waarvoor VORM op grond van de overeengekomen

- garantieverklaringen of andere bepalingen jegens Principaal dient in te staan.
- 10.3. Als ingangsdatum van de garantie geldt de opleveringsdatum van het gehele werk zoals overeengekomen tussen VORM en Principaal c.q. het einde van de Onderhoudstermijn indien overeengekomen.
- 10.4. Onderaannemer dient tijdens de onderhouds- en garantieperiode zaken direct na melding te hebben verholpen volgens de volgende procedure:
- Indien Onderaannemer een klacht binnenkrijgt dient hij de klacht te melden bij VORM, die vervolgens contact opneemt met de bewoner, eigenaar of beheerder;
  - De maximale doorlooptijd per klacht mag niet meer bedragen dan 5 werkdagen. Het is de verantwoordelijkheid van Onderaannemer dat, uiterlijk op deze vijfde werkdag na melding, een klachtmeldingsformulier door de melder voor akkoord ondertekend als afmelding in het bezit is van onze afdeling Garantie (via garantie@vorm.nl). Klachten met een hoog urgentieniveau worden door Onderaannemer binnen 24 uur opgelost.
  - Gemaakte afspraken en de afgewikkelde klachten worden door Onderaannemer teruggekoppeld aan VORM afdeling Garantie;
  - Het uitgangspunt is garantiekosten-vrij te bouwen. VORM heeft het recht om – als tegemoetkoming in de door VORM te maken kosten – voor de terecht gemaakte klachten per klacht € 75,- excl. BTW voor administratie- en handelingskosten bij Onderaannemer in rekening te brengen. Bij het niet oplossen van de klacht binnen de gestelde termijn zal VORM dit bedrag per maand verhogen met € 75,- excl. BTW.
  - Mocht eenzelfde klacht elders in het project / complex binnen één maand na eerste melding optreden, dan zal VORM € 250,- per melding in rekening brengen voor administratiekosten. Kosten voor inspectie en bouwkundige werkzaamheden zullen eveneens onverkort in rekening gebracht worden.
- 10.5. Bij het niet nakomen van de garantieverplichtingen binnen de gestelde termijnen heeft VORM het recht de werkzaamheden door derden te laten uitvoeren voor rekening en risico van Onderaannemer.
- 10.6. Gevolgschade als gevolg van garantietaakzaamheden en/of verband houdende met gegarandeerde werkzaamheden van Onderaannemer zijn voor risico en rekening van Onderaannemer.
- 10.7. Na vervanging of reparatie binnen de garantieperiode gaat voor het desbetreffende gedeelte van het geleverde de overeengekomen garantie opnieuw in.
- 10.8. Na het verstrijken van de overeengekomen garantietermijn blijft de Onderaannemer gedurende een periode van vijf jaren aansprakelijk voor verborgen gebreken.
- 10.9. Onderaannemer is (op straffe van een boete van 5% van de opdrachtsom excl. BTW met een minimum van EUR 25.000) verplicht om met zijn onderaannemers en leveranciers overeen te komen dat deze aan VORM en de principaal de overeengekomen garantie verstrekken op hun werkzaamheden en/of leveranciers en in dat kader te bedingen dat de door de onderaannemer / leveranciers ten behoeve van VORM en de principaal verstrekte garantie desgevoerd door hen zal worden medeondertekend.

Artikel 11 Verzekering

- 11.1. Onderaannemer is wat verzekerde schade betreft, meeverzekerd onder de Construction All-Risk verzekering van VORM of Principaal, met inachtneming van het hierna bepaalde.
- 11.2. Onderaannemer is meeverzekerd tegen schade aan het werk volgens de sectie 1A Construction All-Risk verzekering, die door VORM is afgesloten. Onderaannemer heeft kennis genomen van strekking en inhoud van de CAR verzekering en kan op eerste verzoek een kopie hiervan verkrijgen.
- 11.3. Ten aanzien van het eigen gereedschap dient Onderaannemer zelf voor een verlies- en diefstalverzekering zorg te dragen. De door Onderaannemer of door zijn medewerkers veroorzaakte schade doormiddel van verkeerd of onzorgvuldig handelen, die niet door de polis van VORM wordt gedekt, is en blijft voor rekening en aansprakelijkheid van de Onderaannemer.
- 11.4. Het eigen risico van € 7.500,- per gebeurtenis, voortvloeiend uit de Construction All-Risk verzekering, komt voor rekening van Onderaannemer en kan nimmer op VORM worden verhaald. Onderaannemer is bovendien aansprakelijk voor het door zijn toedoen door VORM in dezen geleden schade.
- 11.5. Schadegevallen kunnen alleen schriftelijk bij VORM aangemeld worden. Door de door of namens VORM aan te wijzen deskundige wordt onderzocht of het betreffende schadegeval al dan niet op onze of op de

- van toepassing zijnde CAR-verzekering van de Principaal verhaald kan worden.
- 11.6. Onderaannemer dient zorg te dragen voor een solide bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering die dekking biedt voor de door Onderaannemer uit te voeren werkzaamheden in overeenstemming met de Overeenkomst van inkoop en onderaanneming. De dekking van deze verzekering dient primair te zijn. VORM dient als medeverzekerde te worden aangemerkt. Onderaannemer is verplicht schade van VORM van mening is dat Onderaannemer hiervoor aansprakelijk is, te melden op de polis. De verzekerde som moet minimaal € 5.000.000,- per aanspraak of per gebeurtenis bedragen. Het eigen risico bedraagt per schadegeval maximaal € 5.000,- en is voor rekening van Onderaannemer.
- 11.7. Voor het door Onderaannemer in te zetten zelfrijdend werk- en/of landmaterieel dient het aansprakelijkheidsrisico verzekerd te zijn voor een verzekerd bedrag van minimaal € 907.560,- per aanspraak. VORM dient onder deze verzekering als medeverzekerde te worden aangemerkt.
- 11.8. Onderaannemer dient voor alle hiervoor vermelde aansprakelijkheidsverzekeringen een bewijs over te leggen waaruit de bovenvermelde dekkingseisen kunnen worden afgeleid.

Artikel 12 Facturering

- 12.1. De factuur van Onderaannemer dient te voldoen aan de eisen zoals gesteld de Wet op de Omzetbelasting 1968. Onderaannemer dient daarenboven op zijn gedagtekende en genummerde factuur in ieder geval - naast de wettelijke vereiste gegevens - de volgende gegevens duidelijk en overzichtelijk te vermelden:
- de juiste tenaamstelling van VORM;
  - naam, adres en woonplaats Onderaannemer;
  - naam, adres en woonplaats VORM;
  - projectomschrijving, plaats en projectnummer;
  - contractnummer;
  - tijdvak en de verrichte prestatie waarop de factuur betrekking heeft;
  - factuurbedrag;
  - weergave van de cumulatieve factuurwaarde tot en met de ingediende factuur;
  - totale aanneemsom;
  - BTW-nummer van Onderaannemer;
- Indien WKA van toepassing, dient Onderaannemer aanvullend de volgende gegevens te vermelden:
- de omvang van de loonsom opgenomen in het gefactureerde bedrag;
  - het loonbelastingnummer van Onderaannemer;
  - het nummer van de G-rekening van Onderaannemer;
- 12.2. De factuur dient in tweevoud te worden ingediend. De factuur en bijlagen dienen te worden aangeleverd op A4 formaat. Het niet correct aanleveren van de factuur zal leiden tot het niet betalen van de factuur. Onderaannemer is verantwoordelijk voor een correcte indiening van de factuur.
- 12.3. Bij de factuur dient ingesloten te worden een door de Uitvoerder ondertekende en geaccordeerd termijnschema, inzake verrichte werkzaamheden en bestede uren. Mandagenregisters dienen ingesloten te worden als de wet Ketenaansprakelijkheid in de Overeenkomst van Inkoop en Onderaanneming van toepassing is verklaard.
- 12.4. Per factuur kunnen uitbreiding die verrichte werkzaamheden in rekening worden gebracht die betrekking hebben op één opdrachtnummer. Meer- en minderwerk en daggelduren dienen afzonderlijk gefactureerd te worden.
- 12.5. In plaats van het omzetbelastingbedrag dient Onderaannemer op de factuur omzetbelasting verlegd te vermelden indien de wet Ketenaansprakelijkheid in de Overeenkomst van Inkoop en Onderaanneming van toepassing is verklaard.

Artikel 13 Betaling

- 13.1. Betaling aan Onderaannemer vindt plaats in termijnen overeenkomstig de vorderingen van de werkzaamheden volgens een overeen te komen betalingsschema.
- 13.2. Betaling zal geschieden binnen 60 dagen na ontvangst van de factuur, tenzij uitdrukkelijk schriftelijk anders overeengekomen, hetgeen Onderaannemer zal vermelden op zijn factuur.
- 13.3. VORM zal slechts tot betaling overgaan zodra het werk, of het gedeelte waarop een termijnbetaling betrekking heeft, door Onderaannemer naar genoegen van VORM is voltooid en nadat Onderaannemer desgevraagd heeft aangetoond dat de door hem op het werk aangeselde werknemers zijn betaald. De facturen worden pas betaalbaar gesteld, indien de

- volgende documenten in het bezit van VORM zijn en akkoord zijn bevonden:
- de rechtsgeldig ondertekende en ongewijzigde Overeenkomst van inkoop en onderaanneming van VORM;
  - de vereiste V&G-(deel)plannen;
  - de vereiste kwaliteit-/KOMO-certificaten;
  - de door VORM geaccordeerde termijnschema's;
  - de overeengekomen garantieverklaring;
  - eventueel de overeengekomen bankgaranties;
  - het mandagenregister en de overige WKA-gegevens, indien WKA van toepassing is;
  - de documenten betreffende de Wet Arbeid Vreemdelingen.
- 13.4. VORM is gerechtigd haar vorderingen op Onderaannemer, uit welchen hoofde ook, al dan niet opeisbaar en al dan niet onder tijdsbepaling of voorwaarde, te verrekenen met hetgeen VORM aan Onderaannemer is verschuldigd.
- 13.5. Onderaannemer is verplicht binnen 14 dagen na beëindiging van zijn werkzaamheden of na zijn laatste levering zijn vorderingen op VORM in te dienen, indien en voor zover de uitvoering van het werk heeft meegebracht dat zijn eindrekening afwijkt van het in de opdracht bepaalde bedrag. Bij gebreke van tijdige indiening vervalt het recht op aanspraak van een eventuele aanvullende betaling.
- 13.6. Indien een risicoregeling is overeengekomen, factureert Onderaannemer de daaruit volgende verhoging van de aanneemsom binnen twee weken na beëindiging van zijn werkzaamheden. Bij gebreke daarvan vervallen de rechten van Onderaannemer op enige vergoeding, tenzij het verhogingspercentage op dat moment nog niet bekend was. In dat geval is Onderaannemer verplicht de verhoging te factureren binnen twee weken na het bekend worden van het verhogingspercentage, bij gebreke waarvan zijn rechten zullen zijn vervallen.
- 13.7. Onderaannemer is niet bevoegd het bedrag van een termijnbetaling of de eindafrekening op de factuur te verhogen met een kredietbeperkingstoelag of anderszins genoemde toeslag, tenzij dit uitdrukkelijk is overeengekomen.
- 13.8. De wettelijke handelsrente is van toepassing met een maximum van 7% op jaarbasis.
- 13.9. De facturen van de opleveringstermijn(en) worden pas betaalbaar gesteld, indien de volgende documenten in het bezit van VORM zijn:
- de ondertekende garantieverklaring(en);
  - de revisietekeningen, voor zover van toepassing;
  - de onderhoud-, reiniging- en bedieningsvoorschriften, voor zover van toepassing;
  - een juist en rechtsgeldig ondertekend voorstel voor een onderhoudscontract, voor zover van toepassing.
- Daarnaast worden de facturen van (een) eventuele Onderhoudstermijn(en) pas op het einde van de Onderhoudstermijn(en) betaalbaar gesteld indien het werk gerealiseerd is en door Onderaannemer aan alle uit de Overeenkomst van inkoop en onderaanneming voortvloeiende verplichtingen is voldaan op het einde van de Onderhoudstermijn(en) (indien van toepassing).
- 13.10. Het is de wederpartij verboden haar uit de Overeenkomst voortvloeiende vordering zonder toestemming van VORM aan een derde te cederen, te verpanden of onder welke titel dan ook in eigendom over te dragen. Met dit verbod wordt een goederenrechtelijke werking als bedoeld in artikel 3:83 lid 2 BW beoogd.

Artikel 14 Wét Ketenaansprakelijkheid / VAR

- 14.1. Onderaannemer dient aan VORM de volgende bescheiden te verstrekken:
- vestigingsvergunning;
  - uittreksel Kamer van Koophandel;
  - zijn geldig inschrijvingsbewijs bij een bedrijfsvereniging of een daarmee gelijk gestelde verklaring van het UWV;
  - verklaring van betalingsgedrag loonbelasting en sociale verzekeringspremies (loonheffingen);
  - een afschrift van de Overeenkomst inzake opening van een geblokkeerde rekening door Onderaannemer;
  - een opgave van het te besteden arbeidsloon ingevolge de Coördinatiewet Sociale Verzekeringen, gesplitst in te besteden loon in eigen onderneming en te besteden loon op de bouwplaats.
- 14.2. Tijdens de uitvoering van het werk is Onderaannemer verplicht:
- per kwartaal de verklaring van betalingsgedrag loonbelasting en sociale verzekeringspremies (loonheffingen) ter inzage te verstrekken;

- bij de factuur een staat in te leveren van aan het opgedragen werk bestede uren en loon volgens het VORM Mandagenregister. Als uurloon dient gehanteerd te worden het loon volgens de Coördinatiewet Sociale Verzekeringen, vermeerderd met een opslag voor lonen, begrepen in de algemene kosten;
  - desgevraagd een verklaring van een accountant over te leggen over de percentages van af te dragen Loonbelasting, premieheffing en Sociale Lasten, aan de hand van de kwartaalopgaven;
  - de loonadministratie bij te houden, de Loonbelasting, premies Volksverzekeringen en Sociale Lasten tijdig te betalen en desgevraagd de loonstaten ter inzage te verstrekken;
  - al zijn verplichtingen jegens zijn werknemers strikt na te komen.
- 14.3. De betalingen vinden plaats, met dien verstande dat:
- VORM de terzake van het verrichte werk verschuldigde premies Sociale Verzekeringen en Loonbelasting en premies Volksverzekeringen mag storten op de geblokkeerde rekening van Onderaannemer, zoals aangegeven op de factuur;
  - indien de opgegeven loonsom door Onderaannemer, naar het inzicht van VORM afwijkt, dan heeft VORM het recht de opgave te corrigeren en die overeenkomstig de meer verschuldigde premies af te dragen.
- 14.4. Onverminderd het hiervoor bepaalde is VORM te allen tijde gerechtigd de bedoelde premies en belasting van de opdrachtsom in te houden en namens Onderaannemer rechtstreeks aan de ontvanger te voldoen; tot het beoogd van die betaling is VORM jegens Onderaannemer gekweten.
- 14.5. Het is Onderaannemer verboden om het in de onderaannemingsom begrepen bedrag aan verschuldigde premies Sociale Verzekeringen en Loonbelasting, waarvoor VORM ingevolge de WKA aansprakelijk is, te cederen, te verpanden, of onder welke titel dan ook, in eigendom over te dragen.
- 14.6. De zich als zelfstandige, al dan niet als directeur-groottaandeelhouder (DGA), in het maatschappelijk verkeer bewegende Onderaannemer zal voor de aanvang van de werkzaamheden aan VORM een kopie van zijn geldige identiteitsbewijs en van een geldige VAR overleggen. Als Onderaannemer niet over een geldige VAR beschikt, zal hij deze uiterlijk binnen zes weken ná de aanvang van de werkzaamheden aan VORM verstrekken. Als een VAR gedurende looptijd van de Overeenkomst haar geldigheid verliest, draagt de ondernemer onverwijld zorg voor het verstrekken van een geldige VAR aan VORM.
- 14.7. Een VAR is geldig als:
- de werkzaamheden die vermeld zijn op de VAR overeenkomen met de werkzaamheden die door Onderaannemer verricht moeten worden voor VORM; en
  - de werkzaamheden verricht worden in het tijdvak waarvoor de VAR bedoeld is; en
  - uit de VAR blijkt dat Onderaannemer de werkzaamheden voor VORM uitvoert als zelfstandig ondernemer in de zin van de fiscale en sociaal verzekeringsrechtelijke wetgeving (VAR WUO (Winst uit Onderneming) of een VAR DGA (Directeur-groottaandeelhouder)).
- 14.8. VORM behoudt zich het recht voor de stortingsbedragen op de G-rekening aan te passen.
- 14.9. Onderaannemer is volledig verantwoordelijk voor de juiste toepassing van de juridische, administratieve en fiscale verplichtingen die voortvloeien uit het eventueel inzetten van Zelfstandige Zonder Personeel (ZZPers). Onderaannemer dient de ZZPers te verplichten de volgende documenten over te leggen:
- kopie inschrijvingsbewijs handelsregister;
  - verklaring arbeidsrelatie (VAR). VORM accepteert alleen de volgende verklaringen: "Winst uit onderneming" of "Inkomsten uit werkzaamheden voor rekening en risico van uw vennootschap". De aard van de uit te voeren werkzaamheden dient met de omschrijving op de VAR-verklaring overeen te komen;
  - opgave btw-nummer;
  - kopie van huidige arbeidsongeschiktheids- en aansprakelijkheidsverzekering; "meerdere opdrachtgevers".
- 14.10. Onderaannemer sluit met elke ZZPers een schriftelijke aannemingsovereenkomst die desgevraagd aan VORM ter inzage wordt gegeven. VORM beschouwt deze ZZPers als werknemers van Onderaannemer in de zin van de uitvoeringsregeling inleners-, keten- en opdrachtgeversaansprakelijkheid, als onderdeel van de inleveringswet 1990 en zal dienovereenkomst op de G-rekening storten.

Artikel 15 Wét Arbeid Vreemdelingen e.a.

- 15.1. Onderaannemer staat er voor in dat VORM de door onderaannemer ingezette mensen op een deugdelijke manier kan identificeren.
- 15.2. VORM is steeds gerechtigd inzage te vragen in de identificatiebewijzen van de werknemers van onderaannemers.
- 15.3. In het kader van de genoemde of andere wetten als illegaal aan te merken arbeidskrachten dienen c.q. zullen terstond van het werk (te) worden verwijderd. De eventuele vertrags- en verdere schade als gevolg van de verwijdering zullen door Onderaannemer ongedaan worden gemaakt c.q. aan VORM worden vergoed.
- 15.4. Alle door het Ministerie van Sociale Zaken (de Arbeidsinspectie) aan VORM, de Principaal en overige derden door toedoen van Onderaannemer opgelegde boetes komen voor rekening van Onderaannemer. Deze boetes en verdere schade in dit verband zullen terstond opeisbaar zijn en verrekend mogen worden met elke vordering die Onderaannemer op VORM heeft of zal krijgen.
- 15.5. Onderaannemer vrijwaart VORM tegen alle aanspraken van derden die het gevolg zijn van de niet-nakoming door Onderaannemer van zijn verplichtingen in deze.

Artikel 16 Geheimhouding

- 16.1. Onderaannemer is verplicht tot geheimhouding tegenover derden ten aanzien van alle van VORM afkomstige tekeningen, modellen, constructies, berekeningen, schema's en andere (bedrijfs)informatie en know-how in de meest ruime zin des woords, voor zover deze in het kader van de door VORM verstrekte opdracht te zijner kennis zijn gekomen.
- 16.2. Alle door Onderaannemer vervaardigde tekeningen, berekeningen, bescheiden, modellen, computerbestanden en andere informatiedragers (al dan niet van elektronische aard) blijven, dan wel worden eigendom van VORM zonder dat VORM tot enige vergoeding gehouden is. Onderaannemer is op eerste aanzegging tot afgifte van de betreffende stukken verplicht.

Artikel 17 Geschillen

- 17.1. Op alle overeenkomsten tussen VORM en Onderaannemer is het Nederlands recht van toepassing.
- 17.2. Alle geschillen die betrekking hebben op die Overeenkomst tussen VORM en Onderaannemer zullen worden voorgelegd aan de Raad van Arbitrage voor de Bouw.
- 17.3. VORM is bevoegd om geschillen voor te leggen aan de Rechtbank Rotterdam, dan wel aan de instantie die oordeelt over het geschil dat Principaal terzake het betreffende werk aanhangig heeft gemaakt.
- 17.4. Alle aanspraken van Onderaannemer op VORM, op grond van of in verband houdende met de Overeenkomst tussen VORM en Onderaannemer, vervallen één jaar na Oplevering van de werkzaamheden/levering c.q. na het verstrijken van de Onderhoudstermijn indien deze is overeengekomen.

II BIJZONDER GEDEELTE: UITVOERINGSVOORWAARDEN

Artikel 18 Uitvoering - Voorbereiding

- 18.1. Onderaannemer dient eventueel beschikbare hoofdtekeningen en/of -berekeningen te hanteren als uitgangspunt voor zijn eigen tekeningen/berekeningen, met dien verstande dat hij de hoofdtekeningen en/of -berekeningen op de aanwezigheid van klaarblijkelijke fouten dient te controleren en VORM dient te waarschuwen als hij omissies aantreft.
- 18.2. Onderaannemer verzorgt de benodigde teken- en rekenwerkzaamheden die ter goedkeuring van VORM, bijgewerkt met de status definitief, digitaal en op papier (aantal: zoals omschreven in bestek + in 3-voud voor VORM) worden toegestuurd.
- 18.3. Onderaannemer levert op elk gewenst moment digitale bronbestanden van het teken- en rekenwerk aan (zoals .dwg, .psd, .rvt, .indd, etc).
- 18.4. Indien tekeningen en/of berekeningen de goedkeuring behoeven van gemeentelijke diensten, dan dienen deze gewaarmerkt aan VORM verstrekt te worden.
- 18.5. Indien Onderaannemer meer dan drie verschillende tekeningen produceert dienen deze tekeningen te worden vergezeld van een tekeningenlijst.
- 18.6. Indien VORM het project met een Building Information Model (BIM) realiseert, dan verleent Onderaannemer hieraan alle benodigde medewerking en werkt hij in dit geval eveneens met een BIM.

- 18.7. Onderaannemer maakt een voorbereidingsplanning (c.q. tekenplanning) voor haar onderdeel, werkzaamheden en/of (te leveren) goederen, die binnen één week na opdracht ter goedkeuring wordt verstrekt aan VORM. De voorbereidingsplanning bevat minimaal de volgende aspecten: start werkzaamheden, productietijd en planning tekenwerk, altijd sluitend op het leveringsschema en de bouwplanning van VORM. Onderaannemer maakt inzichtelijk op welke data welke essentiële besluiten nodig zijn van VORM en/of Principaal.
- 18.8. Onderaannemer verzorgt eventuele beproevings, proefopstellingen en/of bemonsteringen ter goedkeuring van de Bouwdirectie.
- 18.9. Onderaannemer verzorgt de benodigde inmetwerkzaamheden op de bouwplaats voor de uitvoering van de eigen werkzaamheden.
- 18.10. Onderaannemer zal VORM desgevraagd en kosteloos advies geven verbandhoudende met de opgedragen werkzaamheden c.q. leveranties.
- 18.11. Onderaannemer dient vroegtijdig overleg te voeren ten behoeve van de coördinatie en bepaling van de leidingloop, bouwkundige voorzieningen, matenplannen e.d. en de samenhang met andere disciplines.
- 18.12. De situatie ter plaatse en de toestand van de ondergronden, de aard en omvang van de uit te voeren werkzaamheden, de omstandigheden waaronder moet worden gewerkt, evenals de inrichting van de bouwplaats en de ruimte en mogelijkheden voor aan- en afvoer zijn Onderaannemer bekend. Voor zover de werkelijke situatie afwijkt als beschreven in de Overeenkomst van inkoop en onderaanneming geeft dit geen aanleiding tot verrekening.

Artikel 19 Uitvoering - Levering

- 19.1. Onderaannemer voert de benodigde materialen en materieel aan conform de leveringsschema's van VORM.
- 19.2. Onderaannemer verzorgt kosteloos in overleg met de uitvoerder zijn eigen opslagvoorziening.
- 19.3. Het opstellen van eventuele opslagcontainers op de bouwplaats dient altijd in overleg met Uitvoerder te gebeuren en is te allen tijde voor rekening van Onderaannemer. De opstelling van opslagcontainers zal zo veel mogelijk beperkt moeten worden.
- 19.4. Bij montage c.q. aanbrengen en leveren dient Onderaannemer minimaal 10 werkdagen voor de vroegst mogelijk geplande leveringsdatum, conform de overeengekomen leveringsschema's, contact op te nemen met de Uitvoerder voor het vaststellen van de juiste datum, tijd en wijze van aflevering.
- 19.5. Indien Onderaannemer zijn contractuele prestatie niet conform het door VORM vastgestelde leveringsschema zal kunnen voltooien, is hij verplicht VORM hiervan onmiddellijk in kennis te stellen.
- 19.6. VORM heeft het recht de volgorde van de uit te voeren werkzaamheden en/of van de leveringen te wijzigen ingeval hij dat wenselijk oordeelt in verband met de voortgang en/of organisatie van de bouw, zonder deswege tot vergoeding van schade en kosten te zijn gehouden.
- 19.7. De zaken moeten behoorlijk en milieuvriendelijk zijn verpakt. Onderaannemer is aansprakelijk voor schade aan personen of zaken veroorzaakt door onvoldende verpakking en/of beschadigingen of vernieling van deze verpakking. VORM heeft te allen tijde het recht de (transport)verpakkingsmaterialen voor rekening van Onderaannemer aan deze te retourneren.
- 19.8. Zodra de materialen/zaken door of vanwege Onderaannemer zijn geleverd op de plaats van levering, gaat de eigendom daarvan over op VORM. Ingeval van betaling in termijnen gaat de eigendom over zodra VORM de eerste termijn heeft voldaan.
- 19.9. Goederen kunnen uitsluitend geleverd worden tussen 7:00 en 16:00 uur, tenzij anders wordt overeengekomen. Definitieve levering altijd in overleg met de Uitvoerder. Indien VORM niet in staat mocht zijn de goederen in ontvangst te nemen, zal Onderaannemer maatregelen treffen om de goederen voor zijn rekening en risico elders op te slaan of te doen opslaan, totdat aflevering kan plaatsvinden. Onderaannemer zal de zaken bewaren, beveiligen en alle redelijke maatregelen treffen om achteruitgang in kwaliteit te voorkomen, totdat zij geleverd zijn.
- 19.10. Indien VORM vóór de levering verlangt, dat de zaken op een andere dan de overeengekomen plaats worden geleverd, zal Onderaannemer gebonden zijn hieraan te voldoen voor zover dit redelijkerwijs van hem verlangd kan worden.
- 19.11. Goederen, materialen, etc. worden door Onderaannemer kosteloos geleverd en gelost op het overeengekomen projectadres/bouwplaats op aanwijzing van de Uitvoerder op een door de Uitvoerder te bepalen plaats. Lossen/leveren is zonder goedkeuring van de Uitvoerder niet toegestaan.

- 19.12. Breuk en/of beschadigingen ontstaan bij het laden, transport en/of bij het lossen en tassen, zijn voor rekening van Onderaannemer, tenzij wordt aangebond dat de schade is ontstaan door schuld van (werknemers van) VORM.
- 19.13. Onderaannemer levert de zaken conform het LEAN-principe en dus in zo klein mogelijke batches (=hoeveelheden). Een en ander op aanwijzing van de Uitvoerder of werkvoorbereider van VORM.
- 19.14. Ingeval van afkeuring van de geleverde zaken zal VORM de Onderaannemer hiervan in kennis stellen. Onderaannemer zal afgekeurde zaken op eerste verzoek voor zijn rekening afvoeren. Bij gebreke van verwijdering van de afgekeurde zaken is VORM gerechtigd deze op kosten van en voor risico van Onderaannemer te retourneren.
- 19.15. Wanneer standaard handelszaken door wijzigingen in het bestek, of door andere buiten schuld van VORM liggende oorzaken overcompleet raken, moeten deze door Onderaannemer tegen de gefactureerde prijs worden teruggegeven.
- 19.16. Tenzij schriftelijk anders overeengekomen, wordt de emballage van de door Onderaannemer geleverde en terug te nemen zaken door VORM niet betaald.
- 19.17. Onderaannemer levert en brengt alle benodigde bevestigingsmiddelen aan ten behoeve van de assemblage en de montage van de eigen werkzaamheden.

Artikel 20 Uitvoering - Werkterrein

- 20.1. Het is niet toegestaan vervoermiddelen op het bouwterrein te parkeren, buiten de (eventueel) voor stalling op eigen risico aangewezen parkeerruimte.
- 20.2. Eventuele parkeerkosten zijn voor rekening van Onderaannemer.
- 20.3. Het plaatsen van reclameborden en/of andere manieren om reclame te voeren is zonder schriftelijke toestemming niet toegestaan. Eventueel kan reclame van Onderaannemer geplaatst worden op het reclamebord van VORM tegen een nader vast te stellen vergoeding.
- 20.4. Van de schaft-, kleed- en toilet ruimte van VORM kan in overleg met de Uitvoerder van het project gebruik worden gemaakt door het personeel van Onderaannemer. Onderaannemer is verplicht deze ruimten na gebruik schoon en ordentelijk achter te laten.
- 20.5. Onderaannemer conformeert zich aan de Tabakswet. Alle werknemers op bouwplaatsen van VORM hebben recht op een rookvrije werkplek. Een rookverbod is van toepassing in alle besloten ruimten en in situaties dat andere medewerkers, gebruikers en/of eigenaren van het gebouw hier hinder van kunnen ondervinden.
- 20.6. Gebruik van water en elektriciteit geschiedt vanaf de aansluitpunten van VORM zonder verrekening. Vanaf de aanwezige elektra- en watertappunten dient Onderaannemer zelf voor passende slangen, kabels, verdeelkasten, werk(plek)verlichting e.d. zorg te dragen.
- 20.7. Onderaannemer kan gebruik maken van de steiger van VORM (indien aanwezig).

Artikel 21 Uitvoering - Materieel

- 21.1. Alle Overeenkomsten van Inkoop en Onderaanneming zijn geheel inclusief materieel, gereedschappen, arbeidslonen, sociale lasten en reis- en verblijfskosten en voor rekening van Onderaannemer daar waar er niet expliciet van wordt afgeweken.
- 21.2. Onderaannemer verzorgt de eigen (elektrische) handgereedschappen, boortjes, zaagjes, zaagbladen etc. en klein materieel zoals elektrakabels, kruiwagens, speciekuipen, bouwlampen etc.
- 21.3. De door VORM aan Onderaannemer beschikbaar gestelde gereedschappen, persoonlijke beschermingsmiddelen, materieel, etc. moet Onderaannemer na elke werkdag en direct na gebruik in goede staat terugbezorgen.
- 21.4. Onderaannemer verzorgt zelf zijn horizontale en verticale transport met het benodigde gecertificeerde materieel.
- 21.5. Voor zover de werkzaamheden van VORM dit toelaten en het betreffend hijsmaterieel aanwezig is, kan voor het verticaal transport door Onderaannemer gebruik worden gemaakt van de op de bouwplaats aanwezige hijskranen en/of bouwliften. Een en ander altijd in goed overleg met de Uitvoerder.

Artikel 22 Uitvoering - Maatvoering

- 22.1. Het werken vanaf geautoriseerde tekeningen (voorzien van laatste wijzigingsdatum) moet vóór de start van de werkzaamheden van Onderaannemer geverifieerd worden met de Uitvoerder.
- 22.2. Onderaannemer verzorgt de benodigde (deel)maatvoeringen voor uitvoering van de eigen werkzaamheden vanaf een door VORM op te geven hoofdmaatvoering, bestaande uit hoogte- en/of stralingsmaten.
- 22.3. Onderaannemer controleert in het werk de voor hem relevante maatvoering en past indien nodig kosteloos zijn tekenwerk hierop aan voorafgaand aan de levering.
- 22.4. Alle maatvoering dient en/of metingen dienen met aantoonbaar gekalibreerde meetapparatuur te geschieden. Kalibratierapporten worden door Onderaannemer aan VORM geleverd, indien VORM deze heeft opgevraagd.

Artikel 23 Uitvoering - Constructies en materialen

- 23.1. Onderaannemer is verplicht zijn werkzaamheden uit te voeren conform de van toepassing zijnde normbladen, voorschriften, contractuele bepalingen, wettelijke eisen en garantiëbepalingen. Verwerking van de materialen geschiedt geheel volgens de verwerkingsvoorschriften en de uitvoeringsrichtlijnen van de fabrikant.
- 23.2. Onderaannemer staat ervoor in dat de te leveren bouwstoffen voldoen aan de eisen van het Bouwstoffenbesluit en alle overige contractuele en wettelijke eisen, zoals bijvoorbeeld het KOMO Keur. Onderaannemer dient uiterlijk 5 werkdagen voor het overeengekomen tijdstip van levering voor het bevoegd gezag aanvaardbaar bewijs te leveren dat de bouwstoffen voldoen aan deze eisen.
- 23.3. Indien Onderaannemer meent dat de voorgeschreven constructies, werkwijzen, orders en aanwijzingen dan wel bouwstoffen zodanige fouten bevatten of gebreken vertonen dat hierdoor niet aan de gestelde kwaliteitseisen kan worden voldaan, dient Onderaannemer dit zowel schriftelijk als mondeling en met redenen omkleed zo snel mogelijk, in ieder geval vóór de uitvoering van het betreffende onderdeel aan de Uitvoerder te melden. Indien blijkt dat Onderaannemer voor melding (schriftelijk en mondeling) vooraf tot uitvoering van een dergelijk onderdeel van het project overgaat, is Onderaannemer voor zowel de directe als de indirecte schade aansprakelijk.
- 23.4. Wanneer door Onderaannemer de uitvoering ter hand is genomen, heeft Onderaannemer de weersomstandigheden en het bouwdeel / de ondergrond als goed genoeg aanvaard om de werkzaamheden kwalitatief goed te kunnen uitvoeren, goed op te kunnen leveren en te kunnen garanderen.
- 23.5. Het risico voor foutieve constructies en/of leveringen, indien Onderaannemer producent of werk van werktekeningen die niet zijn voorzien van de goedkeuring voor uitvoering van VORM of de Bouwdirectie, is geheel voor rekening van Onderaannemer.
- 23.6. Ingeval onderdelen worden gekeurd in de fabriek, dienen deze zodanig te worden opgeslagen dat genoemde keuring overeenkomstig de eisen van VORM en (indien van toepassing) Principaal kan geschieden. Onderaannemer dient VORM en (indien van toepassing) Principaal tijdig te berichten wanneer de onderdelen voor keuring gereed zijn. Aflevering van onderdelen kan slechts geschieden na goedkeuring van VORM.
- 23.7. Onderaannemer is verplicht VORM vooraf schriftelijk goedkeuring te vragen voor iedere voorgenomen verandering in merk, fabricaat, samenstelling of eigenschappen van de door hem te leveren materialen/zaken. Indien VORM deze toestemming weigert of Onderaannemer dit nalat, is Onderaannemer aansprakelijk voor alle schade die ten gevolge hiervan ontstaan.
- 23.8. Indien werkzaamheden moeten worden verricht op of aan reeds gereduceerde onderdelen van het project, zoals gestukadoorde wanden, tegelwerk, schildenwerk, beglazingen, sanitair, enz. moet Onderaannemer beschermde maatregelen nemen om de beschadiging en/of vervuiling te voorkomen. Bij beschadiging en/of vervuiling is Onderaannemer aansprakelijk voor de hierdoor ontstane schade.

Artikel 24 Uitvoering - Veiligheid, gezondheid en milieu

- 24.1. Onderaannemer zal de werkzaamheden zodanig uitvoeren, dat hij voldoet aan alle eisen en normen ten aanzien van arbeidsomstandigheden en milieu, door de Wet of het goed gebruik gesteld. Onderaannemer moet onder alle omstandigheden zijn werkzaamheden veilig, gezond en milieubewust verrichten.

- 24.2. Onderaannemer zal de uitvoering van zijn arbeid tevens zo inrichten, dat voldaan wordt aan het ARBO- en milieubeleid van VORM en zoveel mogelijk conform de VCA** (Veiligheid Checklist Aannemer) regeling die bij VORM gehanteerd wordt.
- 24.3. Alle gereedschappen en materieel van Onderaannemer mogen slechts worden gebruikt, indien deze voldoen aan de daarvoor geldende en/of gebruikelijke bepalingen, alsmede aan de eventueel door VORM daarenboven te stellen eisen zoals bijvoorbeeld een jaarlijkse keuring conform de VCA** eisen. Van deze keuringen dienen certificaten aantoonbaar te zijn. Het materieel dient voorzien te zijn van een sticker, waarop registratie- en keuringsdatum staan aangegeven.
- 24.4. Indien niet aan de in het vorige lid bedoelde eisen wordt voldaan, is VORM gerechtigd het gebruik ervan te verbieden en is Onderaannemer gehouden het desbetreffende gereedschap of materieel van het werkterrein te verwijderen en ten spoedigste te vervangen.
- 24.5. De aanwezigheid en/of het gebruik van alcoholhoudende dranken of verdovende middelen is op de bouwplaats niet toegestaan. Het gebruik van radio's en/of andere audioapparatuur is alleen toegestaan met toestemming van de Uitvoerder.
- 24.6. Onderaannemer treft voldoende maatregelen om beschadiging, vervuiling en/of overlast van de aangrenzende bouwplaats, bouwdelen, belendingen en/of (openbare)terreinen te allen tijde te voorkomen. Eventuele ontstane schade/vervuilingen worden door Onderaannemer direct voor eigen rekening hersteld/verwijderd.
- 24.7. Onderaannemer is verplicht al het bij de werkzaamheden vrijkomende klein chemisch afval, verpakkingsmaterialen en het afval van de door Onderaannemer en/of VORM geleverde materialen voor zijn rekening af te voeren van het werk. Indien dit niet gebeurt, zullen alle kosten welke hieruit voortvloeien bij Onderaannemer door VORM in rekening worden gebracht.
- 24.8. Na beëindiging van de werkzaamheden van Onderaannemer moet Onderaannemer het gebruikte materiaal en materieel zodanig opruimen, beschermen en opslaan zodat er geen beschadigingen kunnen optreden aan het materiaal en materieel, de veiligheid gewaarborgd blijft en het milieu hiervan geen schade kan ondervinden.
- 24.9. Onderaannemer houdt de aanwezige veiligheid (van bijvoorbeeld de steiger) in stand.
- 24.10. Het tijdelijk verwijderen van de reeds aangebrachte beveiligingen mag alleen plaatsvinden na overleg en met toestemming van de Uitvoerder.
- 24.11. Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's) voor de medewerkers van Onderaannemer, dienen door Onderaannemer zelf verstrekt te worden en te allen tijden te worden gedragen.
- 24.12. Aanwijzingen met betrekking tot veiligheid, milieu en gezondheid van de Uitvoerder dienen te worden opgevolgd. Indien bepaalde afspraken niet of onvoldoende worden nageleefd, of er wordt onveilig, of ongezond gewerkt kan door de Uitvoerder aan Onderaannemer één van de volgende sancties worden opgelegd:
- Een mondelinge waarschuwing van onze Uitvoerder/V&G-coördinator. Deze waarschuwing wordt schriftelijk vastgelegd en de directie van Onderaannemer ontvangt een kopie van deze rapportage;
  - Een officiële schriftelijke waarschuwing van de bedrijfsleider van VORM. De directie van Onderaannemer ontvangt een kopie van deze waarschuwing;
  - Een boete van € 75,- opgelegd door de Uitvoerder. De boete gaat in dit geval naar de directie van Onderaannemer en zal in mindering worden gehouden op de aanneemsom;
  - Definitieve verwijdering van de bouwplaats door de Uitvoerder wanneer de medewerker van Onderaannemer geen gehoor geeft aan de geldende veiligheidsvoorschriften.
- 24.13. Eventueel uit de niet nakoming van de bepalingen van dit artikel voortvloeiende stagnatie in de uitvoering van het werk is voor rekening van Onderaannemer en wordt niet als overmacht voor Onderaannemer beschouwd. Keuring van gereedschap en materieel door VORM onthef Onderaannemer niet van enige aansprakelijkheid, voortvloeiende uit het gebruik daarvan.
- 24.14. Indien Onderaannemer gebruik maakt van eigen hijsmateriaal of hijsinstallaties dan dienen deze materialen en installaties te voldoen aan de eventuele wettelijke voorschriften en dienen zichtbaar gekeurd te zijn. Verticale transporten dienen altijd in overleg met de uitvoering te geschieden. Tijdens het startgesprek dient Onderaannemer zijn plan van aanpak te presenteren in geval van verticale transporten.
- 24.15. De door Onderaannemer toe te leveren materialen moeten zijn voorzien van gecertificeerde hijsvoorzieningen of dusdanig verpakt zijn dat deze met het op de bouwplaats aanwezige materieel verantwoord verticaal en/of horizontaal zijn te transporteren. Onderaannemer dient voor levering te allen tijde een schriftelijke hijsinstructie en een kopie van certificering van eventuele hijsvoorzieningen aan de uitvoering van VORM af te geven.
- 24.16. Indien Onderaannemer niet in het bezit is van een VCA-certificaat, zijn diens werknemers verplicht om de toolbox-meetingen bij te wonen.
- 24.17. Onderaannemer is verplicht een V&G-projectplan voor de start van de werkzaamheden af te geven. De medewerking van Onderaannemer aan het V&G-plan uitvoeringsfase is verplicht.
- 24.18. Bij ernstige calamiteiten dient zo snel mogelijk het alarmnummer 112 gebeld te worden en de BHV-/EHO'er en de Uitvoerder gewaarschuwd te worden.
- 24.19. (Bijna)ongevallen, (milieu)incidenten, onveilige handelingen/situaties en brand worden gemeld bij de uitvoering van VORM en worden door Onderaannemer vastgelegd op het daarvoor in de keet aanwezige formulier.
- 25.13. Indien er werkzaamheden door Onderaannemer worden uitgevoerd dient Onderaannemer adequate beheersmaatregelen te treffen ten aanzien van de weersomstandigheden, zodat de kwaliteit van het werk gewaarborgd blijft.
- 25.14. In geval van ontoelaatbaar gedrag of gebrekkige kwaliteit van het uit te voeren werk van personeel van Onderaannemer, dit ter beoordeling van de uitvoering en/of de directie, of indien een verzoek van Principaal tot VORM komt, is VORM gerechtigd personeel van Onderaannemer te weigeren c.q. op eerste aanzegging van het project te verwijderen. Onderaannemer dient de werkdagen en de werktijden van zijn personeel aan te passen aan de werktijden van het project.
- 25.16. Onderaannemer is verplicht uitsluitend de door VORM gegevens orders en aanwijzingen op te volgen.
- 25.17. Roostervrije dagen (al dan niet collectief binnen het bedrijf van Onderaannemer vastgesteld) en ook de voor VORM geldende CAO-vastgestelde vrije dagen, geven Onderaannemer geen reden om zijn verplichtingen niet of niet tijdig na te komen.
- 25.18. Onderaannemer dient zich te onthouden van het werven van personeel onder werknemers van VORM.

Artikel 25 Uitvoering – Overleg & medewerkers

- 25.1. Onderaannemer, arbeidskrachten, ZZPers en de medewerkers van Onderaannemer, alsmede door de door hem ingeschakelde onderaannemers, arbeidskrachten en leveranciers zullen bij de uitvoering van de Overeenkomst de normen in acht nemen die zijn neergelegd in de uitgangspunten, zoals die zijn geformuleerd in de vigerende VORM gedragscode ('Gedragscode'), te vinden op de website www.vorm.nl. Voor zover mogelijk dient in dit verband onder 'medewerkers' als bedoeld in de Gedragscode te worden gelezen medewerkers van Onderaannemer, alsmede van de door hem ingeschakelde onderaannemers, arbeidskrachten en leveranciers.
- 25.2. Onderaannemer verklaart in het bezit te zijn van alle diploma's/certificaten welke wettelijk en indien van toepassing volgens plaatselijke voorschriften vereist zijn, voor het uitvoeren van de werkzaamheden als omschreven; kopieën worden op het eerste verzoek van VORM verstrekt.
- 25.3. Onderaannemer is verplicht een startgesprek, LEAN-sessies, toolbox-meetingen, het tweewekelijkse PD-overleg, onderaannemersvergaderingen, werkbesprekingen en overige overleggen op verzoek van VORM bij te wonen, waarbij een vertegenwoordiger aanwezig is die voldoende beslissingsbevoegdheid heeft om de dagelijkse gang van zaken tot de uitvoering van de Overeenkomst te regelen.
- 25.4. Tijdens de werkdagen dient de aangewezen direct leidinggevende of direct uitvoerende op de bouwplaats aanwezig te zijn, die voldoende beslissingsbevoegdheid heeft om de dagelijkse gang van zaken met betrekking tot de uitvoering van de Overeenkomst, overeenkomstig de eisen en wensen van VORM en de bouwdirectie, te regelen.
- 25.5. De direct leidinggevende en de direct uitvoerende van Onderaannemer hebben de aantoonbare capaciteit projecten met vergelijkbare omvang te realiseren. Zij dienen de Nederlandse taal voldoende machtig te zijn om over het werk en de veiligheid te kunnen communiceren. Het gaat hierbij om zowel mondelinge als schriftelijke communicatie. Daarnaast moeten zij deugdelijk met de overige werknemers van Onderaannemer kunnen communiceren.
- 25.6. Bij aanvang, onderbreking of beëindiging van de werkzaamheden en/of op verzoek van VORM dient de aangewezen direct leidinggevende van Onderaannemer zich te melden bij de Uitvoerder.
- 25.7. Bij het betreden van de bouwplaats moeten de medewerkers van Onderaannemer zich altijd melden bij de Uitvoerder. Ten behoeve van de veiligheid van alle medewerkers moeten medewerkers van Onderaannemer bij het voor het eerste maal betreden van de bouwplaats/locatie (voor aanvang van de werkzaamheden) een introductie krijgen door de direct leidinggevende of direct uitvoerende van Onderaannemer, waarbij een kopie van een geldend identiteitsbewijs wordt afgegeven bij de Uitvoerder.
- 25.8. Onderaannemer is verplicht het gehele project met dezelfde ploegsamenstelling uit te voeren.
- 25.9. Onderaannemer coördineert zijn eigen werkzaamheden.
- 25.10. Onderaannemer verleent alle benodigde medewerking, tijd en kennis aan VORM bij het implementeren en gebruik van LEAN-werkmethodieken op het project.
- 25.11. Indien voor Onderaannemer van toepassing, dient hij bij doorwerken in de winter de voorschriften van Stichting Sociaal Fonds Bouwrijverheid Bureau Verletbestrijding na te leven. Onderaannemer zal zijn personeel slechts in overleg met en na verkregen toestemming van VORM met vorstverlet zenden.
- 25.12. Bij toepassing van zogenaamde wintervoorzieningen is Onderaannemer verplicht tot medewerking aan verlet bestrijdende maatregelen conform het Bureau Weerverletbestrijding van het Technisch Bureau Bouwrijverheid.

Artikel 26 Uitvoering – MVO, duurzaamheid en prestatie-eisen

- 26.1. Ook in geval zulks niet is opgenomen in het door Principaal verstrekte bestek met toebehoren, zal Onderaannemer, indien VORM daarom verzoekt, voldoen aan de eisen van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) en duurzaamheid. Ook aan de metingen in het kader van een prestatiecontract of vanwege prestatie-eisen zal Onderaannemer zijn medewerking verlenen.

Artikel 27 Slot

- 27.1. Mocht Onderaannemer zich niet houden aan één van de bepalingen uit deze Algemene voorwaarden van Inkoop en Onderaanneming en/of uit de Overeenkomst, dan is VORM gerechtigd om een nader te bepalen korting op de aanneemsom van Onderaannemer op te leggen naar redelijkheid en billijkheid.